

Záchranná služba ČR podporuje unikátní projekt na zefektivnění první pomoci

Triko, které zachrání život

Zdravotnická záchranná služba ČR společně s Horskou službou ČR se zapojila do projektu RescueMe. Ten má za úkol usnadnit záchranným složkám identifikaci postiženého, urychlit určení anamnézy a tím zefektivnit celý záchranný proces. Základem systému jsou unikátní trika se speciálním potiskem, který usnadní práci nejen profesionálům, ale pomůže s poskytováním první pomoci také laikům. Zejména v případech, kdy je postižený v šoku, nebo v bezvědomí.

Do situace ohrožující lidský život se může člověk dostat prakticky kdykoli a kdekoli. Nejčastějšími důvody výjezdů záchranné služby jsou podle statistik za loňský rok úraz, dopravní nehoda, akutní infarkt myokardu či cévní mozková příhoda. Ve všech těchto případech je úspěšnost záchranu závislá na rychlosti, s jakou se postiženému dostane první pomoci. „Velmi často jde doslova o vteřiny,“ potvrzuje prezident Asociace ZZS ČR a ředitel ZZS Jihočeského kraje MUDr. Marek Slabý.

Speciální tričko urychlí první pomoc až o desítky vteřin

Pomoci ušetřit drahocenný čas by měl nyní záchranářům, ale i laikům, nový záchranný systém RescueMe. „Základem tohoto systému je tričko, na jehož rub si člověk nechá natisknout nejdůležitější data o své osobě. Tím je základní anamnéza jako alergie, epilepsie, diabetes, kardiostimulátor a vůbec vše, co by měl záchranář o dané osobě vědět. Dále jméno, bydliště a kontakt na blízkou osobu. Všechna tato data zásadním způsobem usnadní záchranářům jejich činnost, pokud najdou člověka v bezvědomí, nebo ve stavu, kdy není schopen odpovídat na otázky,“ uvádí Slabý.

Potisk se nachází na rubu trika, tudíž citlivá data nejsou na první pohled viditelná. Ale záchranář podle oficiálního loga na samotném triku nebo na nášivkách či visačkách na svrchních částech oděvu pozná, že osoba je zapojena do systému RescueMe. Tudíž postiženému pouze jednoduše vyhrne tričko naruby a vše důležité z něj vyčte. To samotnou záchranu zrychlí v řádu minut, které mohou být rozhodující.

Potisk napoví i laikům

Kromě potisku osobních údajů na spodní straně trička nachází se na líčkové straně logo projektu a velmi podrobný popis základů první pomoci. „Tuto část potisku na triku mít můžete i nemusíte, ale vřele ji doporučujeme,“ říká zakladatel projektu, polárník Václav Sůra, a vysvětluje: „Když naprostý laik najde člověka v bezvědomí, často vůbec netuší jak si počínat. Ale i proškolené osoby často podlehnou stresu a neví, jak se v kritické chvíli zachovat, nevzpomenou si ani na číslo záchranné služby. Na tričku RescueMe každý na první pohled najde jasný a přehledný soubor pokynů pro efektivní poskytnutí první pomoci do chvíle, než na místo dorazí tým profesionálních záchranářů.“

Doživotní registrace v systému pro záchranu života

Zařazením do systému RescueMe se člověk zároveň doživotně zaregistruje v centrálním registru RescueMe. V něm bude pod unikátním kódem zanesena jeho anamnéza, kterou bude moci nositel trička kdykoli aktualizovat. Unikátní osobní kód je pochopitelně součástí samotného trička.

Informace v peněžence jsou záchranářům k ničemu

Mnoho lidí nosí své citlivé informace o zdravotním stavu například v peněžence. Problém je v tom, že Záchraná služba nemá oprávnění legitimovat člověka, tím pádem ho nesmí ani prohledávat ve stavu bezvědomí. *„Vyžádat si doklady, nebo provést osobní prohlídku smí skutečně pouze jen Policie ČR. Pro nás je proto mnohem jednodušší, pokud má pacient vše napsané na triku, které stačí jen odhrnout. Pokud má postižený toto triko na sobě, víme, že tyto údaje poskytuje dobrovolně a je srozuměn s jejich využitím,“* uvádí Slabý.

Proč ostatní systémy nefungovaly?

Myšlenka vytvořit projekt, který by usnadnil záchranu lidského života, není v českých zemích novinkou. Přívěšky, čipy, náramky... to vše mělo už v minulosti záchranářům pomoci při identifikaci a záchraně postiženého. Jenže ani jeden z těchto systémů neměl šanci na úspěch. *„Tyto projekty nikdy nebyly dotaženy do konce. Záchranáři nikdy pořádně nevěděli, že existují nějaké náramky, nebo dokonce čipy. Tím spíše na ně neměli žádné čtečky. Nikdy nic z toho nebylo oficiální. I kdyby třeba záchranář o náramku věděl, vlastně data z něj ani nesměl použít, protože jim nemohl důvěřovat,“* říká Jiří Brožek, náčelník Horské služby České republiky.

U projektu RescueMe je to ale jiné. Jde o oficiální projekt, na jehož vývoji se aktivně podílela jak Záchraná služba, tak Horská služba a obě tyto instituce jsou pod jeho funkčností podepsány. *„Vývoj samotného potisku trval více než rok, vše bylo do nejmenšího detailu diskutováno a konzultováno s největšími kapacitami záchranných složek u nás. Na všech krajských záchrankách i na Horských službách už proběhly nebo probíhají školení k tomuto systému a záchranné složky jsou připraveny RescueMe aktivně využívat,“* ujišťuje Václav Sůra.

Specialisté se shodují: triko může dát člověku druhou šanci

Kromě samotných záchranářů vyjádřila projektu podporu i řada uznávaných osobností z řad sportovců či cestovatelů. *„Nikde a už vůbec ne na horách, neexistuje 100% bezpečnost. Tento jednoduchý nápad mi sice nemůže přímo zachránit život, stejně jako třeba lano, přilba, sedák, cepín nebo lavinový přístroj, ale genialita RescueMe se projeví přesně v momentě, když už jsou kostky vrženy - je tady malér a vy nebo ostatní ho musíte začít fofrem řešit! Urychlením a především zklidněním celé situace při samotné záchraně a první pomoci mohu dostat druhou a možná třeba i úplně poslední velkou šanci,“* uvedl Viktor Kořízek, horský vůdce UIAGM, spoluzakladatel České asociace horských vůdců (ČAHV).

Zároveň se však všichni odborníci shodují na důležité zásadě: Buďme odpovědní za svůj život a zdraví a nezapomeňme na to, že ani toto triko nenahradí rozvážnost a nepřecenění vlastních sil!

Více informací o projektu RescueMe a způsobu, jak se do něj zapojit, najdete na webové adrese www.rescueme.cz.

Nejčastější otázky a odpovědi:

- **Jak je možné se zapojit do systému RescueMe?**
Do systému RescueMe se zájemce zapojuje jednorázovou doživotní registrací na www.rescueme.cz a následným zakoupením trička s potiskem se svými daty. Podrobný návod na objednání naleznete na webu www.rescueme.cz.
- **Komu je triko určeno?**
Neštěstí nechodí po horách, ale po lidech – náhlý kolaps a ztráta vědomí může potkat prakticky kohokoli, kdykoli a kdekoli. Triko je tak vhodné nejen pro aktivní sportovce, turisty či pro outdoorové aktivity, ale i pro starší lidi či naopak pro děti, které by pro případ nouze měly mít vždy při sobě základní informace + kontakt na zodpovědnou osobu (například během letních táborů, při cestování a podobně). V blízké budoucnosti vznikne speciální dětská edice triček.
- **Kolik triko stojí?**
Registrace do systému RescueMe stojí 480,-Kč a základní triko s potiskem pořídíte za 320,-Kč.
- **Mohu si nechat potisknout vlastní triko?**
Ano, na vyžádání je možné nechat prakticky jakékoli triko potisknout a proměnit na záchranné tričko RescueMe. O vhodnosti materiálu pro potisk se dozvíte na stránkách www.rescueme.cz. Cena samotného potisku při dodání vlastního trička je cca 150,-Kč.
- **Co když si triko někdo ode mne půjčí?**
Základním pravidlem, které je nutné při zapojení do systému RescueMe dodržovat, je nikdy nepůjčovat triko druhé osobě! Záměna dat může způsobit velké komplikace a ohrozit člověka na životě. Těž při likvidaci starého trika je nutné vystříhnout potisk s daty a ty znehodnotit. Všechna tato upozornění jsou uvedena přímo na triku.
- **Jak se dají data v systému aktualizovat?**
Spolu s registrací obdrží člen systému RescueMe také přístupové údaje k online evidenci svých dat v registru, kde může data upravovat a aktualizovat. Důležité je mít na paměti, že při aktualizaci klíčových dat v registru je vhodné nechat vyrobit nové tričko s aktualizovaným potiskem.
- **Jak na první pohled poznám, že postižený je v projektu RescueMe, že na něm mám při první pomoci hledat triko?**
Systém RescueMe má patentované unikátní logo s modrou hvězdou života, která je součástí samotného lícového potisku trička. Právě logo dává nejen záchranářům na vědomí, že je člověk součástí systému RescueMe. V případě, že tričko tvoří vrchní vrstvu oblečení, měl by dotyčný označit svůj oděv logem pomocí nášivek, nálepek, visaček a podobných doplňků, které je možno získat na www.rescueme.cz.

- **Je nějak projekt RescueMe propojen s nedávno vyšlou mobilní aplikací Záchranka?**
Nikoli. Projekty spolu nespolečně spolupracují, ale ani si nikterak nekonkurují. Mobilní aplikace Záchranka je určena především pro osoby, které zůstaly při vědomí a nachází se v oblasti pokryté mobilním signálem a jsou schopny komunikovat a přivolat si pomoc mobilem. Systém RescueMe pomáhá urychlit záchrannou akci u osob, které jsou ve stavu bezvědomí a nemohou komunikovat.
- **Je triko funkční i v zahraničí?**
Projekt zatím funguje pouze na území České republiky, je navázán na záchranné složky ČR. V budoucnu však bude projekt rozšířen i do dalších zemí Evropy. Celý projekt je patentován ve všech 28 státech Evropské unie.
- **Kdo je provozovatelem systému?**
Zakladatelem systému RescueMe je cestovatel a polárník Václav Sůra a jeho tým, který v současné době provozuje portál www.rescueme.cz a stará se o technickou stránku projektu, jako jsou registrace členů, potisk triček apod. Podobu a funkčnost projektu celý tým vyvíjel ve spolupráci se Zdravotnickou záchrannou službou v České republice a Horskou službou ČR.
- **Kdo ze známých osobností projekt podporuje?**
 - **JUDr. et PhDr. Miloslav Stingl** - Známy český cestovatel, etnograf, který osobně poznal řadu domorodých kultur ve 151 zemích světa. Je také mimořádně plodným spisovatelem, který zpracoval své zážitky ve více než 40 knihách. Je čestným náčelníkem indiánského kmene Kickapoo.
 - **Viktor Kořízek** - horský vůdce UIAGM, spoluzakladatel ČAHV, 59x stál na vrcholu Matterhornu, 500x stál na vrcholu Studniční hory. Lavinový specialista a psovod lavinových psů, sestavil lavinovou metodiku v ČR, vytvořil lavinovou předpověď pro ČR a zapojil ČR do EAWS (European Avalanche Warning Services).

- **David Křížek** - Profesionální závodník a trenér jachtingu. Držitel 24 titulů mistra republiky a celé řady mezinárodních úspěchů. Celkem 4 krát přeplul Atlantický oceán a získal bronzovou medaili v extrémním závodě osamělých mořeplavců Transat 6,50 z Francie do Brazílie.
- **Josef Šimůnek "ŠIMON"** - Od roku 1998 spoluzakladatel České asociace horských vůdců – UIAGM. Dosud absolvoval 13 výprav na "osmitisícovky", většinou jako šéf výpravy z toho čtyři vrcholy zdolal vždy bez podpůrného kyslíku.
- **Petr Horký** - Režisér, cestovatel a spisovatel. Došel na severní pól, přešel na lyžích Grónsko. Sám nebo společně s Mirkem Náplavou a i s Miroslavem Zikmundem napsal 9 knih, natočil více než 80 dokumentů z téměř sto zemí světa. Je dvojnásobným držitelem literární ceny Egona Ervina Kische. V roce 2014 běžel v kinech jeho úspěšný film Století Miroslava Zikmunda, za který byl kromě jiných cen nominovaný na Českého lva.
- **Lucie Radová** - Bloggerka a novinářka, co miluje španělskou kuchyni, argentinské víno a uzbeckou vodku. Natáčí pro cestovatelský pořad Objektiv, moderuje podobně zaměřený Travel Journal a ze života na cestách píše na svůj blog luckycesta.cz.
- **Štěpán Rusňák** - Vystudoval biologii na Karlově univerzitě v Praze, procestoval 80 zemí všech kontinentů. Pracuje jako konzultant cestovního ruchu. Momentálně působí ve funkci ředitele Pražské paroplavební společnosti. Věnuje se mimo jiné genealogii, fotografování a dokumentaristice.

